EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 09 17
COM(2015) 460 final

2015/0218 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl skubių autonominių prekybos priemonių taikymo Tuniso Respublikai

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Dabartinis Europos Sąjungos ir Tuniso Respublikos (toliau – Tunisas) prekybos santykių pagrindas – 1995 m. pasirašytas Europos ir Vidužemio jūros regiono šalių asociacijos susitarimas (toliau – Susitarimas). Šiuo 1998 m. įsigaliojusiu susitarimu padėtas pagrindas sukurti laisvosios prekybos erdvę, įskaitant laipsnišką prekybos žemės ūkio produktais liberalizavimą. Tunisas ir ES netrukus pradės derybas dėl išsamaus ir visapusiško laisvosios prekybos susitarimo (toliau – išsamus ir visapusiškas LPS), kuriuo visų pirma būtų dar labiau liberalizuota prekyba žemės ūkio produktais, sudarymo.

2015 m. birželio 26 d. teroristinis išpuolis Susoje paskatino ES imtis konkrečių, tikslingų ir artimiausiu metu rezultatų galinčių duoti veiksmų, kuriais būtų labiau padedama Tunisui pereinamuoju politinių ir ekonominių pokyčių laikotarpiu.

2015 m. liepos 20 d. Užsienio reikalų taryba aptarė padėtį Tunise ir konkrečias priemones, kurių galėtų imtis ES, kad paremtų šią šalį. Tarybos priimtose išvadose dėl Tuniso[1] buvo nurodyti veiksmai, kurių reikia imtis siekiant paremti politinius pokyčius Tunise ir šios šalies ekonomiką.

Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Europos Komisija siūlo pradėti taikyti autonominę prekybos priemonę, kuria Tunisui numatoma laikina vienašalė tarifinė kvota – šiai šaliai leidžiama be muito eksportuoti į Sąjungą 35 000 tonų alyvuogių aliejaus per metus. Ši kvota bus taikoma dvejus metus – nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. Šį kiekį Tunisas galės papildomai eksportuoti išnaudojęs dabartinę Susitarime nustatytą muitais neapmokestinamą 56 700 tonų tarifinę kvotą.

Alyvuogių aliejus – pagrindinis Tuniso į ES eksportuojamas žemės ūkio produktas, o alyvuogių aliejaus pramonė – svarbus šios šalies ekonomikos sektorius, kuriame tiesiogiai ir netiesiogiai dirba daugiau kaip milijonas žmonių, t. y. penktadalis visų šalies žemės ūkio sektoriaus darbuotojų.

Pažymėtina, kad ši lengvata neturėtų daryti poveikio 2015 m. spalio mėn. prasidėsiančių su išsamiu ir visapusišku LPS susijusių derybų dėl žemės ūkio produktų rezultatams.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

Teisinis pasiūlymo pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 2 dalis. Pagal SESV 3 straipsnio e punktą ši iniciatyva priklauso išimtinei ES kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

3. POVEIKIS BIUDŽETUI

Priemonės gali lemti nedidelį importo grynąjį padidėjimą, nes didžiąją kiekio, kuris bus įvežamas naudojant padidintą kvotą, dalį turbūt sudarys kiekis, kuris priešingu atveju būtų įvežamas pagal dabartinę laikinojo įvežimo perdirbti prekybos procedūrą (pagal šią procedūrą įvežama apie 50 000 tonų alyvuogių aliejaus per metus), todėl mažės importas pagal šią

[1] Tarybos išvados dėl Tuniso (dokumento Nr. 11076/15).

procedūrą. Poveikio biudžetui (susijusio su muitų rinkimu) šiuo metu tiksliai apskaičiuoti neįmanoma, tačiau manoma, kad jis bus nedidelis.

2015/0218 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl skubių autonominių prekybos priemonių taikymo Tuniso Respublikai

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Sąjungos ir Tuniso santykių pagrindas – Europos ir Vidužemio jūros regiono šalių susitarimas[2];

(2) po 2015 m. birželio 26 d. teroristinio išpuolio Susoje, Tunise, Europos Sąjungos Taryba 2015 m. liepos 20 d. susitikimo išvadose nurodė, kad Sąjunga, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, išnagrinės galimybę imtis išimtinių paramos Tuniso ekonomikai priemonių;

(3) alyvuogių aliejus – pagrindinis Tuniso į Sąjungą eksportuojamas žemės ūkio produktas, o alyvuogių aliejaus pramonė – svarbi šios šalies ekonomikos dalis;

(4) atsižvelgdama į Europos kaimynystės politikos ir Europos ir Vidužemio jūros regiono šalių susitarime nustatytus tikslus, Sąjunga Tuniso ekonomiką geriausiai paremtų užtikrindama patrauklią ir patikimą rinką Tuniso eksportuojamam alyvuogių aliejui. Tam būtinos autonominės prekybos priemonės, kuriomis būtų suteikta galimybė importuoti šį produktą į Sąjungą naudojant muitais neapmokestinamą tarifinę kvotą;

(5) siekiant išvengti sukčiavimo, numatomos autonominės prekybos priemonės turėtų būti taikomos su sąlyga, kad Tunisas laikysis atitinkamų Sąjungos nustatytų produktų kilmės taisyklių ir susijusių procedūrų ir kad ši šalis užtikrins veiksmingą administracinį bendradarbiavimą su Sąjunga;

(6) siekiant išlaikyti Sąjungos alyvuogių aliejaus rinkos stabilumą, autonominėmis prekybos priemonėmis nustatomas papildomas kiekis turi būti leidžiamas importuoti tik išnaudojus Europos ir Vidužemio jūros regiono šalių susitarimo 1 protokolo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą alyvuogių aliejaus metinę muitais neapmokestinamą tarifinę kvotą;

(7) tarifinių kvotų administravimo taisyklės yra nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013[3] 184 straipsnyje. Tos taisyklės turėtų būti taikomos ir šiame reglamente numatytoms priemonėms;

---

[2] Europos ir Vidužemio jūros šalių susitarimas, steigiantis Europos Bendrijų ir jų valstybių narių bei Tuniso Respublikos asociaciją (OL L 97, 1998 3 30, p. 2).

(8) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su sąlygų, kuriomis galima taikyti lengvatines priemones, laikymusi. Tais įgyvendinimo įgaliojimais turėtų būti naudojamasi padedant Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo komitetui ir laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011[4];

(9) šiuo reglamentu nustatomų specialių autonominių prekybos priemonių paskirtis – palengvinti sunkią ekonominę padėtį, į kurią dėl teroristinių išpuolių šiuo metu yra patekęs Tunisas. Todėl šios priemonės turėtų būti taikomos ribotą laiką ir neturėtų daryti poveikio 2015 m. spalio mėn. prasidėsiančioms Sąjungos ir Tuniso deryboms dėl išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės (IVLPE) sukūrimo. Priemonių taikymo laikotarpio pabaigoje būtų galima apsvarstyti galimybę jį pratęsti, jei to reikėtų atsižvelgiant į rinkos padėtį arba į derybų dėl IVLPE eigą;

(10) atsižvelgiant į didžiulę žalą, kurią Tuniso ekonomikai, visų pirma turizmo sektoriui, padarė 2015 m. birželio 26 d. teroristinis išpuolis Susoje, ir į būtinybę imtis priemonių Tuniso ekonominei padėčiai artimiausiu metu palengvinti, laikytasi nuomonės, kad tikslinga taikyti išimtį ir nesilaikyti reikalavimo dėl aštuonių savaičių laikotarpio, nurodyto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties, Europos Sąjungos veikimo sutarties ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties, 4 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Lengvatinės priemonės

Gryno alyvuogių aliejaus, kurio kilmės šalis – Tunisas ir kurio KN kodai yra 1509 10 10 ir 1509 10 90, importui į Sąjungą leidžiama taikyti metinę muitais neapmokestinamą 35 000 tonų tarifinę kvotą.

2 straipsnis

Sąlygos, kuriomis suteikiama teisė į importo tarifinę kvotą

Teisė naudotis šio reglamento 1 straipsnyje nurodyta importo tarifinės kvotos lengvata suteikiama su sąlyga, kad Tunisas laikysis produktų kilmės taisyklių ir susijusių procedūrų, nustatytų Europos ir Vidužemio jūros regiono šalių susitarimo 4 protokole.

---

[3] 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

[4] 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

3 straipsnis

Leidimas naudoti metinę tarifinę kvotą

Šio reglamento 1 straipsnyje nurodytą metinę tarifinę kvotą leidžiama naudoti tik išnaudojus Europos ir Vidužemio jūros regiono šalių susitarimo 1 protokolo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą alyvuogių aliejaus metinę muitais neapmokestinamą tarifinę kvotą.

4 straipsnis

Kvotos administravimas

Komisija administruoja tarifinę kvotą vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 184 straipsniu.

5 straipsnis

Laikinas sustabdymas

Jei Komisija nustato, kad yra pakankamai įrodymų, kad Tunisas nesilaiko 2 straipsnyje nustatytų sąlygų, ji gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo visiškai arba iš dalies sustabdomas 1 straipsnyje numatytų lengvatinių priemonių taikymas. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 229 straipsnį. Tas komitetas – tai Reglamente (ES) Nr. 182/2011 apibrėžtas komitetas.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

7 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*